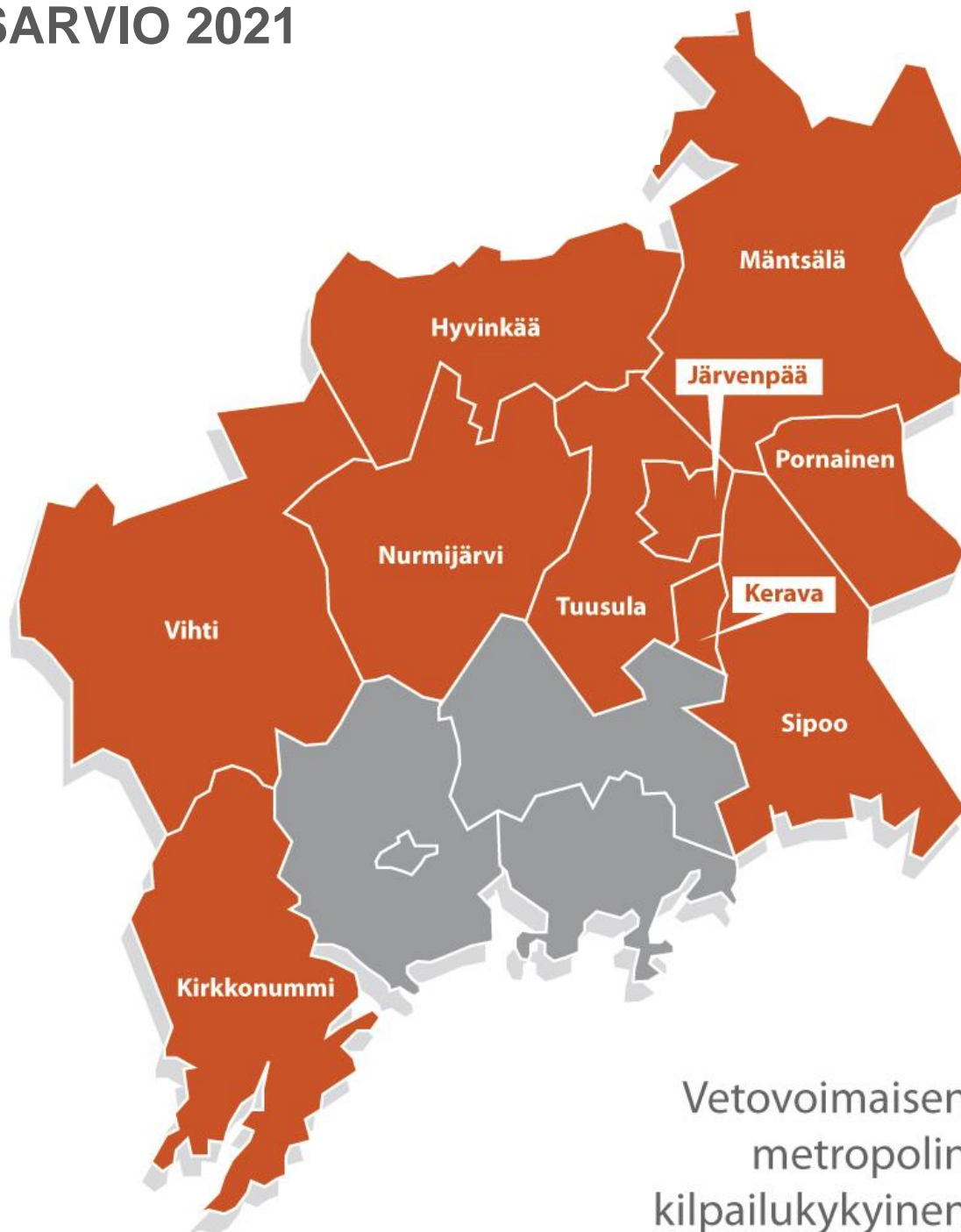


KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2021



Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu

kuuma.fi

KUUMA-SEUTU VALMISTAUTUU KORONAN JÄLKEISEEN AIKAAN	3
1. KUUMA-YHTEISTYÖ	4
1.1 KUUMA-yhteistyön tarkoitus ja organisointi	4
1.2 Toimintasuunnitelman ja talousarvion lähtökohdat	4
2. KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	4
2.1 KUUMA-kuntien kuvaus	4
2.2 Hallinnon rakenteiden kehittäminen	8
2.2.1 Maakunta- ja sote-uudistus	8
2.2.2 Metropolipolitiikka	8
2.3 Maankäyttö, asuminen ja liikenne	9
2.4 Muut seutuun vaikuttavat suunnitelmat	11
2.4.1 Uusimaa-kaava 2050	11
2.4.2 Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma	11
3. KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA	12
3.1 Kuuma-työryhmät sekä niiden toimintasuunnitelmat 2021	12
3.1.1 Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY)	12
3.1.2 Kaavoitusryhmä	13
3.1.3 Asuntoryhmä	14
3.1.4 Liikenneryhmä	14
3.1.5 Ilmastoryhmä	15
3.1.6 Nuorten KUUMA	15
4. KUUMA-SEUDUN HANKE- JA PROJEKTITOIMINTA	15
4. Hankekuvaukset	16
4.1 Uutta liiketoimintaa luovat toimenpiteet (WIMMA)	16
4.2 Helsinki Ring of Industry (HRI)	16
4.3 MAL 2023 -suunnittelu	16
5. LIIKELAITOKSEN TALOUS	17
5.1 Liikelaitoksen talousarvio lukuina	18
5.2 Kuntien maksusuudet 2021	18

KUUMA-SEUTU VALMISTAUTUU KORONAN JÄLKEISEEN AIKAAN



KUUMA-seudun kunnat taistelevat vuonna 2021 koronan aiheuttamien vahinkojen korjaamiseksi ja hyödyntävät resurssejaan uusien ideoiden toteuttamiseksi osana Uudenmaan selviytymissuunnitelmaa.

Kaikki toimenpiteet, hanke- ja työryhmätoiminta tähtäävät seudun kilpailukyvyä ja tunnettuuden sekä edunvalvonta-aseman vahvistamiseen. Edunvalvontatavoitteiden edistämiseksi seudun edustajat tapavat joko fyysisesti tai etänä keskeisiä poliittisia päättäjiä ja nostavat asioita aktiivisesti julkisuuteen.



Sote-uudistuksen siirryttyä päätösvaiheeseen KUUMA-seutu pyrkii vaikuttamaan vauhtia saaneeseen maakuntauudistuksen valmisteluun. Päättävänä on rajoittaa hyvinvointialueiden (maakunnat) toiminta tiukasti sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja ensihoitoon.

MAL 2023 -suunnittelu käynnistyy vuodenvaihteessa. Tällä kierroksella KUUMA-seudun tukena M- ja A-asioiden valmistelussa on Uudenmaan liitto loppuvuonna 2020 solmitun yhteistyösopimuksen puitteissa. Erityisenä edunvalvontatavoitteena on vaikuttaa keväällä 2021 käynnistävään ruuhkamaksulainsäädännön valmisteluun sekä viime kädessä torjua lain suomien valtuuksien käyttöönotto Helsingin seudulla.

TechVillan toteuttamalla WIMMA-hankkeelta edistetään pk-yritysten liiketoimintaa digitaalisuutta hyödyntämällä ja vahvistetaan seudun kiinnostavuutta sijoittautumiskohteena niin kansainvälisten kuin kotimaisten yritysten silmissä. Tässä työssä Helsinki Ring of Industry toiminta on keskiössä ja sitä kehitetään edelleen. Kansainvälisen markkinoinnin osalta kehitetään luovia ratkaisuja koronan mahdollisesti estäessä fyysiset messut myös 2021. Yhteistyötä pääkaupunkiseudun kanssa tonttimarkkinoinnin osalta jatketaan tiiviisti. Hyvin onnistunutta asunon yhteismarkkinointia jatketaan, mutta pienemmällä panostuksella ja ensisijaisesti digitaalista markkinointia painottaen.

Antti Kuusela
Yhteistyöjohtaja
Liikelaitoksen johtaja
KUUMA-seutu



1. KUUMA-YHTEISTYÖ

1.1 KUUMA-YHTEISTYÖN TARKOITUS JA ORGANISOINTI

Keski-Uudenmaan kunnat, Tuusula, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Nurmijärvi aloittivat aiempaa laajemman yhteistyön vuonna 2002. Pornainen liittyi KUUMA-seutuun vuonna 2005, Sipoo, Kirkkonummi, Vihti ja Hyvinkää vuonna 2011. Yhteistyön tavoitteena on seudun edunvalvonta-aseman, elinvoimaisuuden ja kilpailukykyyn vahvistaminen.

Kunnat käyttävät ylintä päätösvaltaa KUUMA-yhteistyössä. Kuntalaissa tarkoitetulla, 1.1.2013 voimaan tulleella yhteistoimintasopimuksella sopijakuntien yhteinen edunvalvonta on järjestetty Keravan kaupungin (isäntäkaupunki) organisaation osana liikelaitosmuodossa.

Keravan kaupunginvaltuusto asettaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii Keravan kaupunginhallituksen alaisena kuntalain mukaisena jäsenkuntien yhteisenä toimielimenä. Liikelaitoksen johtoryhmänä toimii KUUMA-komissio. Komission jäseninä ovat KUUMA-kuntien kaupungin- ja kunnanjohtajat sekä liikelaitoksen johtaja. Komissio johtaa KUUMA-yhteistyön operatiivista toimintaa liikelaitoksen johtokunnan linjausten mukaisesti.

KUUMA-yhteistyön kustannukset jaetaan jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella.

Vuoden 2021 puheenjohtajakuntana toimii Hyvinkää. Varapuheenjohtajana toimii Keravan kaupunki.

1.2 TOIMINTASUUNNITELMAN JA TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT

KUUMA-johtokunta hyväksyy liikelaitoksen toimintasuunnitelman ja talousarvion, jossa esitetään yhteistyön sisältö ja rahoitus. Keravan kaupunginvaltuusto asettaa ja hyväksyy KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet johtokunnan esityksestä. Liikelaitoksen toimintasuunnitelma ja talousarvio lähetetään vuosittain muihin KUUMA-kuntiin tiedoksi. Taloudenhoitoon liittyvissä asioissa noudatetaan Kuntalain 9 luvun määräysten ohella Keravan kaupungin hallintosääntöä.

2. KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 KUUMA-KUNTIEN KUVAUS ¹

Väkiluvun kasvu kiihtynyt 2020

Tilastokeskuksen väestön ennakkotietojen mukaan KUUMA-seudulla asui vuoden 2020 syyskuussa 326 419 henkilöä. Kuluvan vuoden aikana väestönkasvu on kiihtynyt selvästi edellisestä vuodesta. Syyskuun loppuun mennessä väestö oli kasvanut jo 2 220 asukkaalla, kun se vuoden 2019 aikana kasvoi kokonaisuudessaan 1 809 asukkaalla. Suhteellisesti väestö on kasvanut kuluvana vuonna 0,7 prosenttia, mikä on sa-

¹ Erityisasiantuntija Johannes Herala, Uudenmaan liitto, sivut 4-7

maa luokkaa kuin pääkaupunkiseudun suhteellinen kasvu. KUUMA-kuntien väestökasvusta 13 prosenttia muodostui luonnollisesta väestönkasvusta, 63 prosenttia netto-maassamuutosta ja 24 prosenttia nettomaahanmuutosta.

KUUMA-seudulla väkiluku on kasvanut vuoden 2020 aikana kaikissa kunnissa lukuun ottamatta Vihtiä. Suhteellisesti väkiluku on kasvanut nopeiten Sipoossa ja määrällisesti eniten Kirkkonummella.

Taulukko 1. KUUMA-kuntien väkiluku ja väkiluvun muutos syyskuun 2020 loppuun mennessä.

Alue	Väkiluku		Muutos 31.12.2019-31.9.2020	
	31.12.2019	31.9.2020	Abs.	%
Hyvinkää	46470	46558	88	0,2
Järvenpää	43711	44158	447	1,0
Kerava	36756	37113	357	1,0
Kirkkonummi	39586	40040	454	1,1
Mäntsälä	20721	20749	28	0,1
Nurmijärvi	42993	43432	439	1,0
Pornainen	5035	5047	12	0,2
Sipoo	21170	21565	395	1,9
Tuusula	38599	38654	55	0,1
Vihti	29158	29103	-55	-0,2
KUUMA-seutu	324199	326419	2220	0,7

Väestö keskimääräistä nuorempaa

KUUMA-seudun väestön ikärakenne on selvästi nuorempi kuin koko maassa keskimäärin. Vuonna 2019 (*viimeisin tieto*) alle 15-vuotiaiden väestöosuus oli KUUMA-seudulla 18,1 prosenttia, kun se koko maassa oli 15,8 prosenttia. Myös 65 vuotta täyttäneiden osuus oli selvästi matalampi kuin Suomessa keskimäärin. KUUMA-kunnista alle 15-vuotiaiden suhteellinen osuus oli korkein Nurmijärvellä (21,3 prosenttia) ja matalin Hyvinkäällä (15,4 prosenttia).

65 vuotta täyttäneiden osalta seudun korkein osuus löytyi Hyvinkäältä (22,2 prosenttia) ja matalin Pornaisista (16,1 prosenttia).

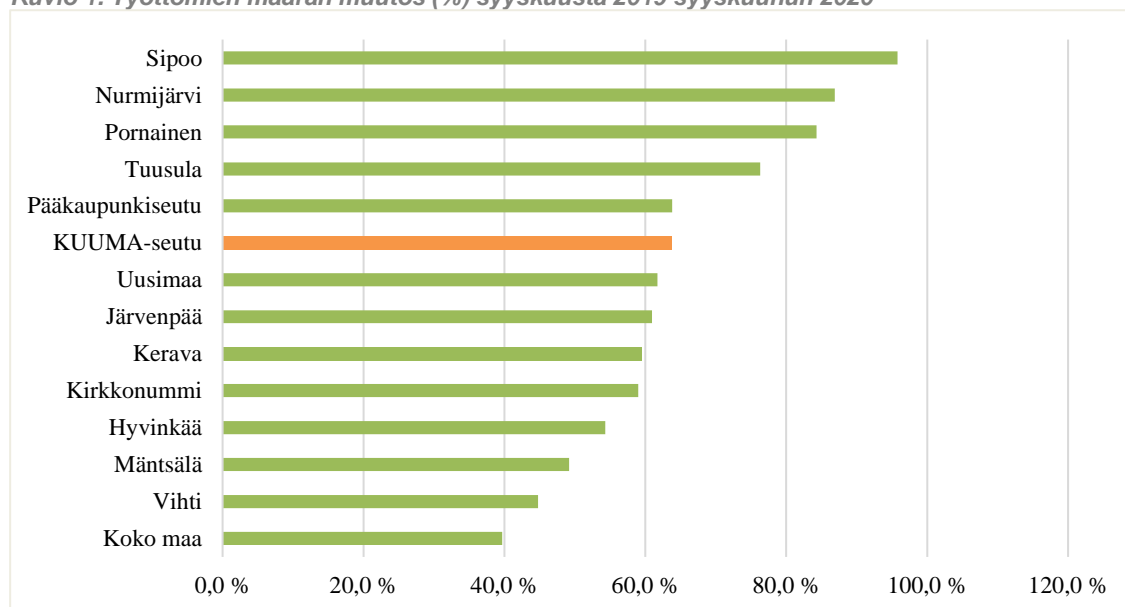
Taulukko 2: Väestön ikärakenne vuonna 2019.

Alue	Alle 15-vuotiaat (%)	15-64-vuotiaat (%)	65 vuotta täyttäneet (%)
Hyvinkää	15,4	62,4	22,2
Järvenpää	17,0	64,6	18,4
Kerava	16,3	64,2	19,5
Kirkkonummi	19,6	63,9	16,5
Mäntsälä	19,7	61,3	19,1
Nurmijärvi	20,3	62,9	16,8
Pornainen	20,1	63,7	16,1
Sipoo	18,2	64,1	17,7
Tuusula	18,5	63,3	18,2
Vihti	18,6	62,0	19,4
KUUMA-seutu	18,1	63,3	18,6
Pääkaupunkiseutu	16,1	67,6	16,3
Koko maa	15,8	62,0	22,3

Työttömyys kasvanut rajusti koronakriisin myötä

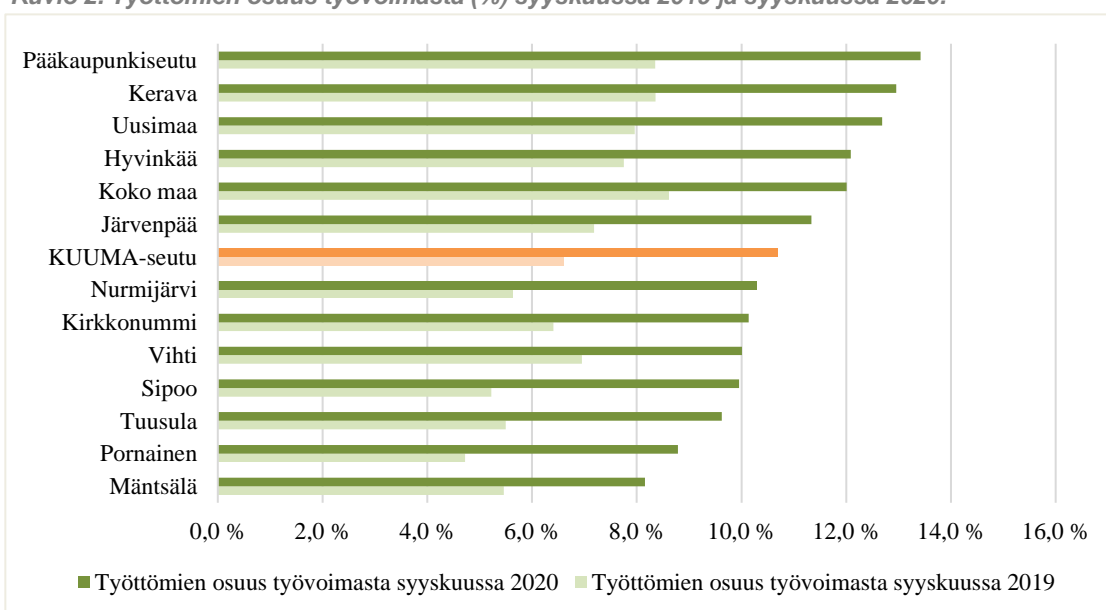
Syyskuussa 2020 KUUMA-seudulla oli työttömiä 17 377. Työttömien määrä kasvoi edellisen vuoden syyskuusta 6 766 henkilöllä (63,8 prosenttia). Työttömyyden kasvu oli kaikissa seudun kunnissa selvästi nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin. Eniten työttömyys kasvoi Sipoossa, Nurmijärvellä, Pornaisissa ja Tuusulassa.

Kuvio 1. Työttömien määrän muutos (%) syyskuusta 2019 syyskuuhun 2020



Työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa KUUMA-seudulla 10,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 6,6 prosenttia. KUUMA-seudun osuus alitti sekä pääkaupunkiseudun (13,4 prosenttia) että koko maan (12,0 prosenttia) tason. Työttömien osuus työvoimasta oli korkein Keravalla (13,0 prosenttia), Hyvinkäällä (12,1 prosenttia) ja Järvenpäässä (11,3 prosenttia). Matalimmat osuudet mitattiin puolestaan Mäntsälässä (8,2 prosenttia), Pornaisissa (8,8) ja Tuusulassa (9,6 prosenttia).

Kuvio 2. Työttömien osuus työvoimasta (%) syyskuussa 2019 ja syyskuussa 2020.



Asuntotuotannon vauhti kiihtyi edelleen

Vuonna 2018 (*viimeisin tieto*) KUUMA-seudulla valmistui 3 571 asuntoa. Määrä oli enemmän kuin kertaakaan 2000-luvun aikana. Vuodesta 2017 valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi 380 asunnolla. Erityisen vilkasta asuntorakentaminen suhteessa edelliseen vuoteen oli Nurmijärvellä, Keravalla ja Sipoossa.

Taulukko 3. Valmistuneet asunnot KUUMA-seudulla 2010-2018.

Alue	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2010-luvun keskiarvo
Hyvinkää	102	235	178	277	301	302	259	328	265	250
Järvenpää	142	315	464	268	344	367	742	988	504	459
Kerava	169	207	241	244	261	212	310	342	667	295
Kirkkonummi	174	247	182	302	378	495	318	287	484	319
Mäntsälä	127	118	103	79	201	138	283	133	151	148
Nurmijärvi	311	283	247	378	365	245	353	380	832	377
Pornainen	14	34	51	21	22	17	23	21	10	24
Sipoo	129	212	167	96	133	296	372	176	404	221
Tuusula	289	228	219	155	341	201	269	283	82	230
Vihti	227	219	137	178	114	180	156	253	172	182
KUUMA-seutu	1684	2098	1989	1998	2460	2453	3085	3191	3571	2503

Koronakriisi iskenyt lujaa talouteen

Talouden viime vuosien positiivinen kasvukehitys on kääntynyt jyrkkään laskuun koronakriisin puhjettua. Valtiovarainministeriö arvioi koronaepidemian supistavan kuluvana vuonna Suomen BKT:ta 4,5 prosenttia. Erityisesti vienti, yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit supistuvat merkittävästi. Julkisen talouden alijäämä kasvaa kuluvana vuonna 18 miljardiin euroon ja julkisyhteisöjen velka noin 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuodelle 2021 VM ennustaa BKT:n kasvun olevan 2,6 prosenttia ja vuodelle 2022 1,7 prosenttia. Viimeisimpien suhdannebarometrien perusteella yritysten suhdannearviot ovat heikenneet syksyn 2020 aikana entisestään koronaepidemian voimistumisen myötä. Mitä pidempään kriisi kestää ja mitä laajempia rajoitustoimia joudutaan tekemään, sitä suuremmat tulevat olemaan myös taloudelliset menetykset.

Erityisen rajusti koronakriisi on iskenyt palvelutoimialoille. Esimerkiksi matkailu- ja ravintola-alalla kysynnän romahtaminen on johtanut laajoihin lomautuksiin, irtisanomisiin ja yritysten tulomenetyksiin. Teollisuudessa ja rakentamisessa isku ei ole toistaiseksi ollut yhtä syvä kuin palvelualoilla. Siellä vanhat tilauskirjat ovat kannatelleet toimintaa ja epidemian vaikutukset tulevat ilmenemään selvemmin vasta loppuvuoden ja ensi vuoden alun kuluessa.

Koronaepidemia on iskenyt lujaa myös kuntien talouteen. Kuntaliiton arvion mukaan koronaepidemia heikentää kuntien taloutta vuonna 2020 noin 1,7 miljardilla eurolla. Epidemian vaikutukset kuntatalouteen näkyvät kuntien menopuolella terveydenhuollon lisääntyneinä kustannuksina ja tulopuolella vero-, maksu- ja myyntitulojen heikompana tuottona.

2.2 HALLINNON RAKENTEIDEN KEHITTÄMINEN

2.2.1 MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS

Sanna Marinin hallituksen asialistaa hallitsi 2020 lähes täydellisesti koronapandemian hoito sekä voimakas velkaantuminen koronan talousvaikutusten (rajoitukset, työttömyys) kompensoimiseksi. Kuntien talouskehitys oli jo ennen koronaa uhkaavan huono ja tilanne on kriisin myötä vain synkentynt.

Hallitus viimeisteli sote-lakiesityksen lopulliseen muotoonsa lainsäädännön arviointineuvoston palautteen jälkeen. Hallituksen esitys oli tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2020. Kokonaisuuden voimaantulo vaatii eduskunnan hyväksynnän.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestettäisiin ja tuotettaisiin esityksen mukaan 21 hyvinvointialueen (sote-maakunnan) ja Helsingin kaupungin toimesta.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistäisi väliaikainen valmistelutoimielin heti esityksessä ehdotetun lainsäädännön voimaantulua. Aluevaalit ajoittuisivat alkuvuoteen 2022, jonka jälkeen aluevaltuustot aloittaisivat toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismääräykset siirtyisi hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hallitusohjelmaan sisältyy myös päätös aloittaa monialaisten maakuntien valmistelu. Valmistelutyö käynnistyi varsinaisesti sote-esityksen valmistumisen jälkeen vuoden 2020 lopulla. Lopputulos voi olla jokin alla olevista.

- Maakunta rakentuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon tiiviisti liittyvien tehtävien varaan
- Maakunta rakentuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon tiiviisti liittyvien tehtävien ja aluekehittämistehtävien ympärille
- Maakunta rakentuu selvästi edellisiä skenaarioita laajemman monialaisen tehtäväkokonaisuuden ympärille.

Rahoitus sote-hyvinvointialueille tulee alkuvaiheessa valtiolta. Kunnallisveroa vastavasti alennetaan. Maakuntien verotusoikeus valmistellaan erikseen komiteassa, mutta toimeenpano sen osalta siirtyy vuoden 2023 jälkeiseen aikaan.

2.2.2 METROPOLIPOLITIikka

Valtioneuvosto asetti marraskuussa 2020 metropolipolitiikan yhteistyöryhmän edistämään metropolialuetta koskevien hallitusohjelman linjausten toteuttamista sekä tiivistämään valtion ja metropolialueen yhteistyötä ja politiikan koordinaatiota.

Yhteistyöryhmän toimikausi päättyy vaalikauden 2019-2023 päättyessä.

Yhteistyöryhmän tavoitteena on edistää metropolialuetta koskevien hallitusohjelman linjausten toteuttamista sekä tiivistää valtion ja metropolialueen yhteistyötä ja politiikan koordinaatiota asioissa, jotka tukevat metropolialueen kasvua, työllisyyttä, kestäväää kehitystä, globaalia kilpailukykyä ja alueen erityishaasteiden ratkaisua.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on

- ohjata metropolipolitiikan toteuttamista ja yhteisten tavoitteiden asettamista;
- käynnistää tarvittavaa yhteistä valmistelua keskeisissä metropolipolitiikan kysymyksissä ja käsitellä konkreettisia toimenpiteitä;
- seurata ja edistää metropolipolitiikan tavoitteiden toteuttamista ja valmistelun etenemistä
- toimia vuorovaikutusfoorumina metropolipolitiikan toimenpiteiden toteutuksessa ja valmistelussa.

Yhteistyöryhmässä ovat edustettuina keskeiset ministeriöt sekä Helsingin seudun kunnat, pääkaupunkiseudun osalta edustaja Helsingistä, Espoosta, Vantaalta ja Kauniaisista sekä KUUMA-seudulta yksi edustaja.

KUUMA-seutu menestyy metropolialueella pääkaupunkiseudun rinnalla. Tämä tarkoittaa, että KUUMA-kunnille tärkeät asiat sisältyvät metropolialueen yhteisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin ja niille ohjautuu sitä kautta valtion rahoitusta.

2.3 MAANKÄYTTÖ, ASUMINEN JA LIIKENNE

Helsingin seudun MAL-suunnittelu

Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelma valmistui ja hyväksyttiin keväällä 2019. Seuraavaan suunnittelukierrokseen (MAL 2023) liittyvän puiteohjelman valmistelu on käynnistynyt keväällä 2020. Puiteohjelmassa tullaan esittämään suunnitteluprosessin eteneminen ja kytkennät muihin valtakunnallisiin, maakunnallisiin tai seudullisiin prosesseihin. Lisäksi siinä kuvataan tarvittavia syvennettäviä teemoja tai ilmiöitä sekä MAL-suunnittelun rajauksia ja määrittelyjä. Puiteohjelmassa on myös tarkoitus linjata tulevan suunnittelun tavoitevuodet, resursointi ja organisointi. Puiteohjelma on tarkoitus tuoda poliittiseen käsittelyyn Helsingin seudun yhteistyökokoukseen (HSYK) ja Helsingin seudun liikenteen (HSL) hallitukseen joulukuussa 2020 ja KUUMA-johtokuntaan alkuvuodesta 2021.

MAL 2023 -suunnittelukierros liittyy yhteen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun (Liikenne12) kanssa. Tarkoituksena on luoda rullaava MAL-suunnitelma, joka tuottaa osaltaan syötettä neljän vuoden välein päivitettävälle Liikenne 12 -suunnitelmalle. MAL 2023 -suunnitelman luonnos valmistellaan nähtäville vuoden 2022 syksyllä, jotta suunnitelma voidaan hyväksyä kevään 2023 aikana.

MAL-sopimus

Helsingin seudun MAL-sopimus vuosille 2020 - 2031 allekirjoitettiin 8.10.2020. Sopimus perustuu Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämiseksi. Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnittelu-yhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle. Sopimuksessa määritellään tavoitetila 12-vuotisen sopimuskauden osalta ja konkreettisia toimenpiteitä sopimuskauden ensimmäiselle nelivuotiskaudelle 2020 - 2023. Sopimuksen lähtökohtana on vuonna 2019 hyväksytty MAL 2019 -suunnitelma.

MAL-sopimuksessa Helsingin seudun kunnat sitoutuvat siihen, että koko sopimuskaudella valmistuu asuntotonttien asemakaavoja yhteensä 6 miljoonaa kerrosneliometriä.

Tavoitteena on, että Helsingin seudulle valmistuu kaudella 2020 - 2023 16 500 uutta asuntoa vuodessa. Tavoitteena on myös, että seudulle on rakennettu vuoteen 2030 mennessä noin 200 000 uutta asuntoa, joista 90 prosenttia sijoittuu seudullisesti ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille. Asuntotuotannon ja kaavoituksen kokonaistavoitteessa otetaan huomioon kunnan toiminnasta riippumattomat tekijät mm. koronaepidemian vaikutukset yhteiskuntaan ja asuntorahoitukseen, talouden suhdannevaihtelu, asuntomarkkinatilanne sekä liikenneinfrahankeiden toteutuminen.

Valtio osoittaa kunnallistekniikka-avustusta vähintään 10 miljoonaa euroa vuodessa MAL 2019 -suunnitelman mukaisilla maankäytön ensisijaisilla vyöhykkeillä sijaitseville kohdealueille. Painopiste avustusten kohdentamisessa on täydennysrakentamisessa. Valtio avustaa lisäksi Helsingin seudun julkisen henkilöliikenteen palveluiden järjestämistä kaudella 2020 - 2023 arviolta 35 miljoonalla eurolla.

MAL-sopimukseen sisältyy useita liikenteen infrastruktuuria kehittäviä toimenpiteitä. Näihin lukeutuvat muun muassa pääradan kapasiteetin lisäämisen (Pasila - Riihimäki) toinen vaihe, Espoon kaupunkirata, lähijunaliikenteen varikot (ehtona Espoon kaupunkiradan toteuttamiselle), Keravan liityntäpysäköinti, Pisara-radon suunnittelun edistäminen ja seudullisen pikaraitiotieverkon suunnittelun ja toteutuksen edistäminen. Lisäksi valtio käyttää seudullisesti kustannustehokkaisiin liikennejärjestelmän parantamishankkeisiin (KUHA) kaudella 2020 - 2023 yhteensä 15 miljoonaa euroa, joka kohdistuu ensisijaisesti KUUMA-seudun kunnissa toteutettaviin hankkeisiin. Lisäksi valtio osoittaa 15 miljoonaa euroa Espoossa toteutettaviin vastaaviin hankkeisiin. Rahoituksen ehtona on, että kunnat käyttävät hankkeisiin vastaavan summan kuin valtio. Hankkeilla tuetaan autojen ja polkupyörien liityntäpysäköintipaikkojen ja -alueiden toteutusta, tiivistyvän maankäytön edellytyksiä, parannetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä, torjutaan ja vähennetään melulle altistumista, parannetaan liikenteen turvallisuutta sekä seudun logistiikan toimivuutta.

MAL-sopimuksen mukaan valtio aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun. Valmistelu toteutetaan yhteistyössä kuntien ja HSL:n kanssa. Päätökset ruuhkamaksujen mahdollisesta käyttöönotosta tehdään erikseen. MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä seitsemän KUUMA-kuntaa jätti kannanoton koskien ruuhkamaksut mahdollistavan säädösvalmistelun aloittamista. KUUMA-seutu ei hyväksy tiemaksujen käyttöönottoa Helsingin seudulla.

Väylävirasto, Uudenmaan ELY-keskus ja seudun kunnat laativat Uudenmaan ELY-keskuksen selvitykseen perustuen suunnitelmat ja tarvittavat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat kahdelle raskaan liikenteen palvelualueelle siten, että niiden toteuttaminen voi käynnistyä sopimuskauden aikana. Valtio osoittaa kohteiden toteuttamiseen rahoitusta yhteensä enintään 15 miljoonaa euroa, kuitenkin enintään 75% kustannuksista. Kuntien rahoitusosuus on 25 %.

MAL-sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL-sopimussihteeristö. Seuranta-aineiston kokoamisesta vastaa sopijaosapuolista ja seututiedon tuottajista muodostettu työryhmä. Seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), joka kokoaa muilta sopijaosapuolilta tarvittavat seurantatiedot MAL-sopimussihteeristön ohjauksessa.

Liikenne

KUUMA-seudun seudun liikenteen kärkiteemat ovat keskeisiä edunvalvontakohteita vuonna 2021. Näihin lukeutuvat muun muassa:

- Pääradan kapasiteetin lisäämisen toinen vaihe (Pasila - Riihimäki)
- KUHA- ja liityntäpysäköintihankkeet
- Järvenpää - Nurmijärvi -poikittaisyhteys
- Kriittinen kanta tiemaksuihin
- Henkilöliikenteen käynnistäminen Kerava - Nikkilä -radalla
- Kehä IV

Liikenteen edunvalvonnalla on huomattava merkitys KUUMA-seudun elinvoimaisuudelle ja vetovoimalle. KUUMA-seutu on kiinteä osa Euroopan metropoliverkoston kuuluvaa Helsingin seutua, jonka tulee olla saavutettavissa niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Toimiva liikennejärjestelmä eri kulkumuotoineen mahdollistaa osaltaan seudun kehittymisen ja tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä.

KUUMA-seutu vastustaa tiemaksujen käyttöönottoa Helsingin seudulla. Valtion suunnasta tarvitaan instrumentteja sähkö- ja kaasuautojen yleistymisen edistämiseksi seudulla. Valtion tulee myös osoittaa nykyistä vahvempaa panostusta valtion väyläverkolle ja kuntien katuverkolle sijoittuviin kävely- ja pyöräväylähankkeisiin, liityntäpysäköintikohteisiin ja joukkoliikenteen tukemiseen.

2.4 MUUT SEUTUUN VAIKUTTAVAT SUUNNITELMAT

2.4.1 UUSIMAA-KAAVA 2050

Uusimaa-kaava kattaa lähes koko Uudenmaan alueen ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava koostuu kolmen seudun vaihekaavoista, joilla vastataan seutujen erilaisiin tarpeisiin. Kaavat on laadittu Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma, jossa esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050. Voimaan tullessaan Uusimaa-kaava kumoaa alueen kaikki voimassa olevat ja lainvoimaiset maakuntakaavat lukuun ottamatta 4. vaihekaavan tuuli-voimaratkaisua ja Östersundomin alueen maakuntakaavaa.

Uudenmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavakokonaisuuden 25.8.2020. Maakuntahallituksen on tarkoitus päättää kaavan voimaantulosta loppuvuonna 2020.

2.4.2 VALTAKUNNALLINEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMA

Suomen ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmistelu vuosille 2021 - 2032 on käynnistynyt liikenne- ja viestintäministeriön koordinoimana vuonna 2019. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tekemisestä on säädetty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa. Suunnitelmassa tullaan analysoimaan liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristöä sekä esittämään suunnitelman yhteiskunnalliset päämäärät ja liikennejärjestelmää koskevat tavoitteet. Suunnitelmaan tullaan sisällyttämään myös valtion ja kuntien toimenpiteitä sisältävä toimenpideohjelma sekä liikennejärjestelmää koskeva valtion rahoitusohjelma. Suunnitelmassa tullaan esittämään myös liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen vaikutuksia sekä suunnitelman seuranta.

Liikenne 12 -suunnitelmaluonnos ja vaikutusten arviointiselostus ovat lausuntokierroksella tammi - helmikuussa 2021. Valmistuttuaan suunnitelma viedään valtioneuvoston hyväksyttäväksi keväällä 2021. Suunnittelua ohjaa liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marinin johtama parlamentaarinen työryhmä, johon on kutsuttu edustus eduskuntaryhmistä. Lisäksi yhteistyötä ja vuorovaikutusta koordinoimaan on asetettu liikenne- ja viestintäministeriön johtama yhteistyöryhmä, jossa on edustettuina keskeiset ministeriöt, virastot, maakuntien liitot sekä kaupunkiseudut ja kunnat. KUUMA-seutua tai Uudenmaan liittoa ei ole kutsuttu mukaan yhteistyöryhmään.

3. KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminta on jaettu perus-, projekti- ja hanketoimintaan. Perustoiminta on pääosin edunvalvontaan liittyvää toimintaa, jota kunnat rahoittavat sataprosenttisesti. Myös KUUMA-johtokunnan toiminta on osa perustoimintaa.

KUUMA-seudun perustoimintaan vuodelle 2021 on talousarviossa varattu yhteensä 390 000 euroa, joka kattaa kolmen kokoaikaisen henkilön (yhteistyöjohtaja, liikennesuunnittelija ja kuntayhteistyön assistentti) palkkakulut, kokousten ja seminaarien järjestämisen, asiantuntija- ja konsulttipalvelut vuokrat sekä talouden, hallinnon ja viestinnän kustannukset.

KUUMA-liikelaitos keskittyy kuntayhteistyön hallinnointiin ja edunvalvontaan. Yhteistyötä tehdään kehitysyhtiöiden, elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kanssa sekä vahvistetaan KUUMA-seudun asemaa/vaikutusvaltaa seudulla.

3.1 KUUMA-TYÖRYHMÄT SEKÄ NIIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT 2021

Vuonna 2021 KUUMA-seudun puitteissa toimii kuusi työryhmää. Työryhmien tehtävät liittyvät tiiviisti KUUMA-seudun edunvalvontaan ja kilpailukykyyn. Yhteydenpito työryhmien ulkopuolella on myös tiivistä esiin nousevien yhteisten tarpeiden pohjalta.

- Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä
 - markkinointitiimi
 - WIMMA-hanke
- Kaavoitusryhmä
- Asuntoryhmä
- Liikenneryhmä
- Ilmastoryhmä
- Nuorten KUUMA

Työryhmien puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti vuoden 2021 puheenjohtajakunnan eli Hyvinkään edustaja, mutta resurssitilanteen mukaan puheenjohtaja voi olla myös jostain toisesta kunnasta.

3.1.1 KILPAILUKYKY- JA ELINVOIMARYHMÄ (KIKY)

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän pysyvänä tavoitteena on vahvistaa kuntien välistä yhteistyötä elinkeinoasioissa ja edistää alueen kilpailukykyä Uudellamaalla ja Suomessa sekä voimistaa taloudellisen kehityksen edellytyksiä alueella osaamista, innovaatioita ja investointeja edistämällä sekä tukien toimintaympäristön ja verkostojen uusiutumista ja dynamiikkaa.

EAKR- ja kuntarahoitteinen WIMMA-hanke on ollut käynnissä syksystä 2019 alkaen. Sillä tuetaan ensisijaisesti pk-yritysten digitaalista uudistumista ja panostetaan seudun kansainvälisen markkinoinnin jatkokehittämiseen (Helsinki Ring of Industry). Koronapandemian takia harkitaan vuoden 2021 osalta messujen (Hannover Messe, EXPO REAL) sijasta ensisijaisesti muita kansainvälisten investointien houkuttelemiskeinoja. Tässä työssä korostuu erityisesti Helsinki Ring of Industry-sivuston ja toimenpiteiden jatkokehittäminen sekä tämän työn tunnetuksi tekeminen kuntien omissa verkostoissa ja verkkoviestinnässä. Kansainvälistä markkinointia valmistelee KIKYn ohjauksessa erillinen markkinointitiimi, jonka puheenjohtajana toimii yhteistyöjohtaja Antti Kuusela.

Asumisen yhteismarkkinoinnin painopiste siirtyy kuntien omiin toimenpiteisiin Tuusulan asuntomessuprojektista saatujen kokemusten sekä yhdessä luotujen materiaalien (esite, sivusto) tukemana. Yhteistä markkinointia tehdään soveltuvin osin ja keinoin. Kotimaisten investointien houkuttelemisessa korostuu erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa hyvin toimivan yhteistyön edelleen tiivistäminen.

KIKY jalostaa ja edistää osaltaan Uudenmaan selviytymissuunnitelmaan sisällytettyjä KUUMA-seudun hankeideoita.

KIKY kokoontuu lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa ja sen ohjaama markkinointitiimi tarpeen mukaan.

3.1.2 KAAVOITUSRYHMÄ

Kaavoitusryhmä toimii KUUMA-kuntien kaavoituksesta vastaavien tiedonvaihto- ja keskustelufoorumina.

Ryhmän tärkeimmät tehtävät vuonna 2021:

- MAL 2023 -valmisteluun osallistuminen (työvaiheena *Nykytila ja kehityssuunnat* sekä *Visio, tavoitteet ja mittarit*). MAL-työn osalta toimitaan tiiviisti Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun välisessä yhteistyöryhmässä, jossa on jokaisen kunnan edustus KUUMA-kuntien eri ryhmistä.
- KUUMA-kuntien sekä seudun ajankohtaisten ja mielenkiintoisten kaavoituksen ja maankäytön tapausesimerkkien esittely

Lisäksi ryhmä valmistelee KUUMA-seudun yhteiset lausunnot maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyen sekä reagoi tarvittaessa muihin KUUMA-seutua koskeviin maankäytön asioihin, kuten ruuhkamaksuasian valmisteluun.

Kaavoitusryhmä seuraa maankäyttö- ja rakennuslain valmistelua ja osallistuu valmisteluun käytössään olevilla keinoilla.

Ryhmällä on edustajat MAL -projektiryhmässä, MAL-seurantatietoryhmässä, Vai-
kutusten arviointi -ryhmässä ja Maankäyttöaineistot (MAINEISTO) -ryhmässä. Lisäksi jokainen kunta on mukana Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun yhteistyöryhmässä.

Yhteistyötä muiden KUUMA-ryhmien kanssa tehdään tarpeen mukaan.

3.1.3 ASUNTORYHMÄ

Toiminnan painopisteet:

Asuntoryhmä osallistuu KUUMA-kuntien kilpailukyvyyn vahvistamiseen ja yhteiseen edunvalvontaan KUUMA-komission linjausten mukaisesti. Tämä tapahtuu seudullisen vuorovaikutuksen, asuntoasioiden kehittämisen ja ajankohtaisten asioiden seurannan muodossa. Kokouksissa ovat kutsuttuina Uudenmaanliiton ja Kuntaliiton edustajat sekä säännöllisesti alan asiantuntijoita alustamassa keskustelua.

Vuonna 2021 toiminnassa korostuvat erityisesti uudet asumisen konseptit kunnissa ja näiden seuranta asuntoryhmässä sekä seuraavaan MAL-kierrokseen (suunnittelu) osallistuminen KUUMA-komission linjausten mukaisesti.

Asuntoryhmä toimii KUUMA-kuntien yhteisenä asuntoasioiden resurssiapuna. Ryhmä edistää seudun näkyvyyttä suhteessa eri sidosryhmiin ja asiantuntijaryhmiin. Ryhmä reagoi ketterästi toimintaympäristön muutoksiin (muun muassa Keusoten vaikutus kuntien asumisen asioihin)

Ryhmä esiintyy yhtenä ja yhtenäisenä asiantuntijaryhmänä ja tuo omia painotuksiaan esille esimerkiksi ympäristöministeriön suuntaan. KUUMA-asuntoryhmä tuo vastapainoa pääkaupunkiseudun omalle työlle.

Ryhmä seuraa lainsäädännön muutoksia ja valmisteleo KUUMA-kuntien yhteisiä lausuntoja ja kuntien lausuntopohjia.

Asuntoryhmä toimii ohjausryhmänä Helsingin seudun ASO -yhteistyössä ja sopimus-seurannassa KUUMA -kuntien asumisneuvojen verkostolle.

3.1.4 LIIKENNERYHMÄ

KUUMA-seudun liikenteen edunvalvonta, hyvien käytäntöjen jakaminen ja kuntien välisen liikenneyhteistyön kehittäminen kuuluvat liikenneryhmän toiminnan ytimeen vuonna 2021. Kaikki seudun kymmenen kuntaa, KUUMA-seutu liikelaitos ja Uudenmaan liitto ovat edustettuina ryhmässä. Liikenneryhmän sihteerinä toimiva KUUMA-liikennesuunnittelija on osa liikelaitoksen perustoimintaa ja työpanos kohdistuu tasapuolisesti koko KUUMA-seudun hyväksi.

Liikenneryhmän vuoden 2021 edunvalvonnan pääteemoihin lukeutuvat

- MAL-sopimuksen 2020 - 2031 toteutumisen seuranta KUUMA-seudulla liikenteen osalta ja KUUMA-kuntien liikenteen kärkihankkeiden edistäminen (mm. KUHA ja LIIPY)
- Helsingin seudun MAL 2023 -suunnittelu liikenteen osalta
- Tiemaksuja koskeva lainvalmistelu
- HSL:n koordinoima, tiemaksuihin ja niiden vaikutusten arviointiin liittyvä valmistelu
- LVM:n koordinoima valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikenne 12

Liikenneryhmä osallistuu HSL:n koordinoimien liikenteen seudullisten yhteistyö- ja seurantaryhmien toimintaan vuonna 2021. Lisäksi liikenneryhmä on edustettuna Uudenmaan liiton liikenneryhmän toiminnassa sekä MAL 2023 -valmisteluun liittyvässä Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun yhteistyössä. Liikenneryhmä valmistelee KUUMA-seudun yhteiset, liikenteeseen liittyvät lausunnot ja edistää osaltaan seudun liikenneturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä. Ryhmä seuraa myös joukkoliikenteen seudullisen yhteistyön kehittämistä ja on edustettuna Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoimassa Keski-Uudenmaan kuntien henkilöliikennetyöryhmässä.

Liikenneryhmä toimii kuntien asiantuntijoiden yhteisenä liikennefoorumina, jonka kautta välittyvä tärkeä asiantuntijatuki täydentää osaltaan kuntien omia resursseja liikenteellisissä kysymyksissä. Ryhmä mahdollistaa kuntien asiantuntijoille hyvien käytäntöjen jakamisen, tuen saamisen omaan työhön, perehtymisen seudun muiden kuntien hankkeisiin ja tiedon saamisen ajankohtaisista asioista.

3.1.5 ILMASTORYHMÄ

Ilmastoryhmän tavoitteena on vahvistaa KUUMA-seudun mainetta ja uskottavuutta alueena, joka tekee asioita ilmaston hyväksi. Ilmastoryhmä seuraa ilmasto-ohjelman toteutumista ja jakaa hyviä käytäntöjä ja raportoi edistymisestä. Ryhmässä vaihdetaan tietoa ja kokemuksia ajankohtaisista ilmastoasioista ja hyvistä toimintatavoista niin ryhmän kokouksissa kuin myös KUUMA-seudun MAL-asiantuntijoiden kanssa.

Ilmastoryhmä kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa.

Ryhmä toimii aktiivisesti Uudenmaan liiton Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan edistämisessä ja metropolialueen hiilineutraaliustyössä taloutta ja työllisyyttä vahvistavalla tavalla. KUUMA-ilmastoryhmä tukee kuntien mahdollisuutta osallistua toteutukseen ja edistää kuntien yhteisiä hankkeita.

Ryhmä kehittää yritysten ja kuntien ilmastokumppanuusmallia ja tukee sen käyttöönottoa kunnissa.

3.1.6 NUORTEN KUUMA

Nuorten KUUMA on ryhmä, joka koostuu KUUMA-kuntien nuorisovaltuustojen edustajista. Sillä on oikeus nimetä kaksi edustajaa KUUMA-johtokuntaan. Ryhmän järjestäytyminen vuoden 2021 osalta on vielä auki.

4. KUUMA-SEUDUN HANKE- JA PROJEKTITOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen hanketoiminta on kehittämistyötä, johon haetaan kuntien maksuosuuksien lisäksi ulkopuolista rahoitusta. Hanketoiminta voi tarkoittaa myös sitä, että KUUMA-kunnat ovat KUUMA-seutu liikelaitoksen kautta, yhteisellä maksuosuudella mukana jonkun toisen organisaation käynnistämässä hankkeessa. KUUMA-seudun hanketoimintaan ja projekteihin on vuoden 2021 talousarviossa varattu yhteensä 122 650 euroa. Hanketoiminnasta vastaavat KUUMA-työryhmät.

4. HANKEKUVAUKSET

4.1 Uutta liiketoimintaa luovat toimenpiteet (WIMMA)

WIMMA – We Master the IoT -hankkeen (09/2019 – 03/2022, 2 vuotta 7 kk) päätavoitteena on luoda pk-yrityksissä uutta liiketoimintaa uudistamalla niiden liiketoimintamalleja digitaalisuutta hyödyntäviksi sekä ottamalla käyttöön sitä tukevia uusia ratkaisuja. Hankkeessa määritetään pk-yrityksille digiratkaisujen hyödyntämisen potentiaali ja voimavarat, laaditaan kehittämissuunnitelmia sekä kokeillaan ratkaisuja käytännössä.

Hankkeessa tuodaan myös entistä paremmin esiin Uudellamaalla sijaitsevan teollisuuden osaamiskeskittymän vahvuudet ja nostetaan pääkaupunkiseudun kehyskunnissa sijaitsevan teollisuuden osaamisen ja teknologian kansainvälistä houkuttelevuutta.

Seudun toimeksiannon perusteella Teknologiakeskus TechVilla Oy:n hakemalle hankkeelle on myönnetty rahoitusta EU:n Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020 -rakennerahasto-ohjelmasta. Hankerahoituksesta yli 66% tulee EU:n rakennerahasto-ohjelmasta Uudenmaan ja Hämeen liitoilta, ja noin 29% tulee KUUMA-seudun kunnilta. Loppuosa rahoituksesta tulee Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarilta ja Teknologiakeskus TechVilla Oy:n omarahoituksena. Hankkeeseen mukaan lähtevät yritykset osallistuvat myös hankkeen toimenpiteiden kustannuksiin.

Hankkeen edistymisestä raportoidaan säännöllisesti kilpailukyky- ja elinvoimaryhmälle, KUUMA-komissiolle ja -johtokunnalle.

WIMMA-hankkeen vastuullisena toimijana on Teknologiakeskus TechVilla Oy.

4.2 Helsinki Ring of Industry (HRI)

Vuonna 2018 osana KASKI-hanketta käynnistynyt seudun kansainvälisen markkinoinnin sekä investointien houkuttelemista tekevä HRI toimii kilpailukyky ja elinvoimaryhmän ohjauksessa. Hankkeen toimintamuotoihin sisältyy osallistuminen messutapahtumiin, omat verkkosivut sekä jatkuva toiminnan kehittäminen. Kansainvälisen markkinoinnin rinnalla tehdään työtä seudun tunnettuuden lisäämiseksi myös kotimaassa ja rakennetaan tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun kanssa.

HRI:n toimenpiteitä seurataan myös WIMMA-hankkeessa.

4.3 MAL 2023 -suunnittelu

Helsingin seudun kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa vuosille 2020 - 2031 on sovittu, että kunnat ja HSL yhdessä valtion viranomaisten kanssa päivittävät yhteistyössä MAL-suunnitelman sopimuskautta 2024 - 35 varten. Osapuolet sitoutuvat varaamaan suunnitelman laatimiseen tarvittavat henkilö- ja muut resurssit. MAL 2023 -suunnittelun puiteohjelman valmistelu on käynnistynyt keväällä 2020.

KUUMA-seutu osallistuu MAL 2023 -suunnittelun maankäytön ja asumisen osioiden asiantuntijaselvitysten kuluihin ja yleiskustannuksiin kuntien asukaslukujen suhteessa. Henkilöstökustannuksia KUUMA-seudulta ei peritä. KUUMA-seudun kymmenen kunnan yhteenlaskettu osuus maankäytön ja asumisen osioiden kustannuksista on noin 40 800 euroa koko suunnittelukauden 2021 - 2023 osalta. KUUMA-seutu tekee maankäytön ja asumisen osalta valmistelussa tiivistä yhteistyötä Uudenmaan liiton kanssa.

Maankäytön ja asumisen osioiden kustannukset peritään KUUMA-seudulta keskitetysti. KUUMA-seudun yhteenlaskettu kustannusosuus laskutetaan KUUMA-seutu liikelaitokselta ja vastaavasti kustannusosuudet kohdistetaan kaikille kymmenelle KUUMA-kunnalle asukaslukujen suhteessa KUUMA-kuntaosuuksissa.

MAL 2023 -suunnitelman liikenneosion valmisteluun ja kustannuksiin osallistumisesta solmitaan HSL:n, KUUMA-seutu liikelaitoksen ja HSL-kuntayhtymään kuulumattomien KUUMA-kuntien välille yhteinen sopimus. KUUMA-seutu liikelaitos osallistuu sopimuksen myötä MAL 2023 -valmistelutyöhön koordinoivassa roolissa, mutta ei osallistu kustannuksiin. Solmittavan sopimuksen pohjalta HSL tulee laskuttamaan HSL-kuntayhtymään kuulumattomia KUUMA-kuntia suoraan asukaslukujen suhteessa, joten kuntien kustannusosuudet eivät ohjaudu KUUMA-seutu liikelaitoksen ja KUUMA-kuntaosuuksien kautta. HSL-kuntayhtymään kuuluvien KUUMA-kuntien rahoitusosuus tulee HSL:n kautta.

5. LIIKELAITOKSEN TALOUS

KUUMA-kunnat osallistuvat talousarvion mukaisiin yhteistyön kustannuksiin ja vastaavat varoista ja veloista talousarvion laadintavuotta edeltävän vuodenvaihteen asukaslukujen suhteessa.

Edellisen tilikauden alijäämä/ylijäämä voidaan ottaa huomioon seuraavan tilikauden kuntien rahoitusosuuksissa edellisen tilikauden rahoitusosuuksien suhteessa.

Toiminnan kustannuksina otetaan huomioon kaikki toiminnasta välittömästi aiheutuneet kustannukset sekä mahdollinen yleiskustannuslisä. Yleiskustannuslisä kattaa toiminnan ylläpitämisestä ylläpitäjälle aiheutuvia muita kustannuksia, kuten ylläpitäjän kaikille toimielimille yhteisistä hallinto- ja tukipalveluista koituvat kustannukset. Toiminnan kustannuksiin mahdollisesti lisättävästä yleiskustannuslisästä sopii liikelaitos ja Keravan kaupunki erikseen. Yleiskustannuslisän määrä tarkistetaan yhteisesti sopimalla vastaamaan todellisia kustannuksia.

Toiminnan kustannuksiin ei lasketa mukaan KUUMA-johtokunnasta aiheutuvia kustannuksia, kuten kokouspalkkioita, ansionmenetykskorvauksia, matka- ja seminaarikuluja tai vastaavia. Ne maksaa kukin sopijakunta itse omien palkkiosääntöjensä mukaisesti.

Sopimuskunnat maksavat talousarvioon perustuvat maksuosuudet liikelaitoksen isäntäkunnalle kaksi kertaa vuodessa. Kaikki KUUMA-kunnat osallistuvat kuntaosuuksiltaan kaikkiin toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon sisältyviin hankkeisiin.

5.1 LIIKELAITOKSEN TALOUSARVIO LUKUINA

PERUSTOIMINTA	TA 2020	TA 2021
KUUMA-yhteistyön johtaminen yhteistyöjohtaja, kuntayhteistyön assistentti, liikennesuunnittelija.		
Toimielinten kokoukset, seminaarit, viestintä, sähköiset palvelut KUUMAn nettisivut ja HRI sivujen ylläpito. KUUMAn yleinen hallinto. Ostot konsultti ja asiantuntijapalvelut. Tilavuokrat ja muut kiinteät laite ym. kulut.	371 700 €	380 000 €
KUUMA-liikelaitoksen johtokunta Johtokunnan kokoukset ja seminaarit ja niihin liittyvät toiminnot ja jär- jestelyt.	10 000 €	10 000 €
KUUMA-hankkeet ja projektit	133 150 €	122 650 €
Perustoiminta yhteensä	514 850 €	512 650 €

HANKKEET / PROJEKTIT	hankkeet kokonais €	TA 2020	TA 2021	TA 2022
WIMMA - IoT (2020-2022)	145 150 € /3v	53 150 €	76 150 €	15 860 €
HRI-Helsinki Ring of Industry		30 000 €	20 000 €	
MAL 2023			16 500 €	16 500 €
Asumisen markkinointi			10 000 €	
Asuntomessut 2020 (päättyy 2020)		50 000 €		
Hankkeet ja projektit yhteensä		133 150 €	122 650 €	

5.2 KUNTIEN MAKSUOSUUDET 2021

Kuntien maksuosuudet	€	%
Perustoiminta ja johtokunta	390 000 €	76,08
Hanketoiminta	122 650 €	23,92
Yhteensä	512 650 €	100

	2020	2021	muutos / €	muutos / %
Perustoiminta	371 700	380 000	8 300	2,23 %
Johtokunta	10 000	10 000	0	0,00 %
Hankkeet	133 150	122 650	- 10 500	- 7,89%
yhteensä	514 850	512 650	- 2 200	- 0,43 %

Kuntien maksuosuuksien jakautuminen 2021

Johtokunta, perustoiminta, hankkeet ja projektit

Kunta	laskentaperuste					
	Väkiluku	Maksu-	KUUMA	KUUMAn	KUUMAn	TA 2021
	31.12.2019	osuus-%	johtokunta	perustoiminta	hankkeet	yhteensä
			7110	7120	7130	
			10 000,00	380 000,00	122 650,00	512 650,00
Hyvinkää	46 470	14,33	1 433,38	54 468,40	17 580,39	73 482,17
Järvenpää	43 711	13,48	1 348,28	51 234,52	16 536,62	69 119,41
Kerava	36 756	11,34	1 133,75	43 082,43	13 905,42	58 121,60
Kirkkonummi	39 586	12,21	1 221,04	46 399,53	14 976,06	62 596,62
Mäntsälä	20 721	6,39	639,14	24 287,49	7 839,11	32 765,74
Nurmijärvi	42 993	13,26	1 326,13	50 392,94	16 264,98	67 984,05
Pornainen	5 035	1,55	155,31	5 901,62	1 904,83	7 961,75
Sipoo	21 170	6,53	652,99	24 813,77	8 008,97	33 475,74
Tuusula	38 599	11,91	1 190,60	45 242,64	14 602,66	61 035,90
Vihti	29 158	8,99	899,39	34 176,66	11 030,97	46 107,02
yhteensä	324 199	100,00	10 000,00	380 000,00	122 650,00	512 650,00

Hankkeet ja projektit

Kunta	laskentaperuste		KUUMAN HANKKEET				
	Väkiluku	Maksu-					TA 2021
	31.12.2019	osuus-%	VIMMA -IoT	HRI - Helsinki Ring of Industry	MAL 2023	Asumisen markkinointi	yhteensä
			7019	7017			
			76 150,00	20 000,00	16 500,00	10 000,00	122 650,00
Hyvinkää	46 470	14,33	10 915,18	2 866,76	2 365,08	1 433,38	17 580,39
Järvenpää	43 711	13,48	10 267,13	2 696,55	2 224,66	1 348,28	16 536,62
Kerava	36 756	11,34	8 633,49	2 267,50	1 870,68	1 133,75	13 905,42
Kirkkonummi	39 586	12,21	9 298,22	2 442,08	2 014,72	1 221,04	14 976,06
Mäntsälä	20 721	6,39	4 867,09	1 278,29	1 054,59	639,14	7 839,11
Nurmijärvi	42 993	13,26	10 098,48	2 652,26	2 188,11	1 326,13	16 264,98
Pornainen	5 035	1,55	1 182,65	310,61	256,25	155,31	1 904,83
Sipoo	21 170	6,53	4 972,55	1 305,99	1 077,44	652,99	8 008,97
Tuusula	38 599	11,91	9 066,39	2 381,19	1 964,48	1 190,60	14 602,66
Vihti	29 158	8,99	6 848,82	1 798,77	1 483,99	899,39	11 030,97
yhteensä	324 199	100	76 150,00	20 000,00	16 500,00	10 000,00	122 650,00



**Hyvinkää - Järvenpää - Kerava - Kirkkonummi
Mäntsälä - Nurmijärvi - Pornainen - Sipoo - Tuusula - Vihti**